

Powiatowy Urząd Pracy we Włodawie

22-200 Włodawa, ul. Niecała 2,
tel. (082) 5725-240, fax (082) 5724-043
e-mail sekretariat@pup.wlodawa.pl, www.pup.wlodawa.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE WŁODAWSKIM ZA 2012 R.

CZĘŚĆ I – DIAGNOSTYCZNA

Włodawa, marzec 2013

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	s.3
ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	s.4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	s. 15
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	s. 21
WNIOSKI	s. 27

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Dane liczbowe o bezrobociu i ofertach pracy opracowano posługując się nazwami grup, zawodów i specjalności zgodnymi z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania /Dz. U. z 2010 r. Nr 82, poz. 537/ w oparciu o którą występuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże, 132 grupy średnie, 444 grupy elementarne oraz 2360 zawodów i specjalności. Ponadto przy monitoringu uwzględniono poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności /Dz. U. Nr 251, poz. 1885.

Przez Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze, bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie.

Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z **zawodami deficytowymi** – do Powiatowego Urzędu Pracy wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

Zawodami nadwyżkowymi są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert pracy w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia jest mniejszy od 0,9 ($W < 0,9$), wówczas mówimy o zawodach nadwyżkowych.

Zawodami w równowadze są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1 wówczas mamy do czynienia z zawodami w równowadze.

Podstawą opracowania są dane statystyczne jakimi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy we Włodawie za 2012 rok, dotyczą one terenu powiatu. Raport został opracowany w wyniku analizy porównawczej danych statystycznych, poddając je wieloaspektowej weryfikacji według zmiennych takich jak: rodzaj zawodu, oferty pracy, grupy zawodowe, płeć osób bezrobotnych, długość pozostawania bez pracy, fluktuacja bezrobocia. Na potrzeby sporządzenia niniejszego opracowania przyjęto także założenie, że analizowane będą te wskaźniki i zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy.

ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

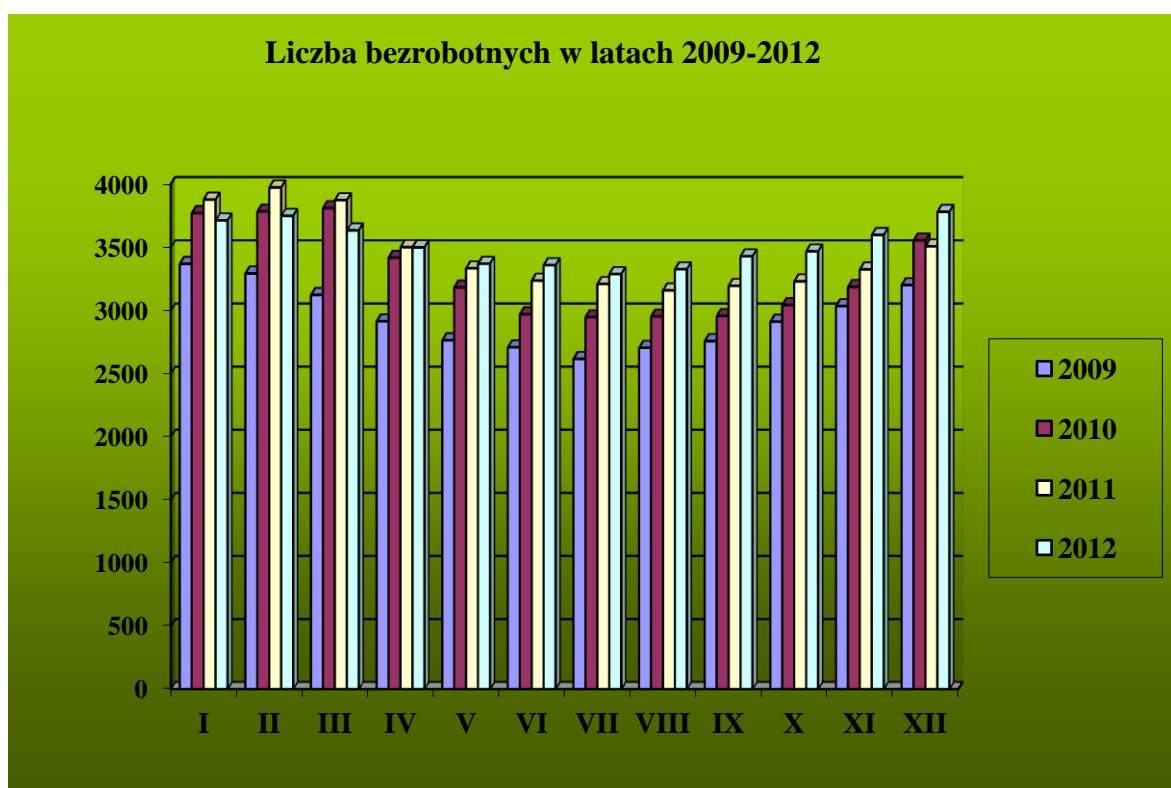
Według stanu na 31 grudnia 2012 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włodawie zamieszkałych na terenie powiatu włodawskiego wyniosła 3.780 osób, tj. o 273 osób więcej niż przed rokiem w tym 1.916 kobiet o 149 więcej niż przed rokiem. W ciągu ostatniego roku struktura osób bezrobotnych nie uległa zmianom. W dalszym ciągu kobiety stanowią blisko połowę zarejestrowanych bezrobotnych – 50,6% - (1 767), osoby zamieszkałe na wsi stanowią większość osób bezrobotnych i stanowią 65,5% wszystkich osób bezrobotnych.

Tabela nr 1. Struktura bezrobocia na koniec 2009/2010/2011/2012 roku w powiecie włodawskim

WYSZCZEGÓLNIENIE O - ogółem; K- kobiety		Stan na koniec roku					
		2009	2010	2011	2012		
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI		O	3439	3554	3507	3780	
		K	1676	1713	1767	1916	
W tym	Zamieszkali na wsi	O	2374	2338	2338	2477	
		K	1129	1193	1193	1276	
	Z prawem do zasiłku	O	550	510	526	614	
		K	178	198	231	283	
	Niepełnosprawni	O	71	92	83	89	
		K	25	34	29	37	
	Do 25 roku życia	O	857	863	779	752	
		K	425	430	405	396	
	Które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	O	63	52	52	61	
		K	39	35	31	42	
	Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	O	192	192	210	202	
		K	99	100	117	127	
	Długotrwale bezrobotne	O	1878	2013	2171	2354	
		K	1033	1036	1168	1286	
	Powyżej 50 roku życia	O	624	661	696	735	
		K	229	251	257	300	
	Bez kwalifikacji zawodowych	O	861	847	1018	1099	
		K	509	494	585	638	
BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI w miesiącu sprawozdawczym „napływ”		O	4436	4631	3570	3744	
		K	2142	2185	1659	1801	
BEZROBOTNI WYREJESTROWANI w miesiącu sprawozdawczym „odpływ”		O	4195	4516	3617	3471	
		K	2138	2148	1605	1652	
W tym	podjęcia pracy	O	1491	1789	1666	1528	
		K	626	704	698	703	
	W tym	pracy niesubsydiowanej	O	1134	1362	1391	1224
			K	528	567	600	604
		pracy subsydiowanej	O	320	427	275	307

	K	83	137	98	136
rozpoczęcie szkolenia	O	179	208	65	84
	K	108	104	24	37
rozpoczęcie stażu	O	931	1105	361	468
	K	644	759	245	327
niepotwierdzenie gotowości do pracy	O	1005	602	904	703
	K	427	291	304	221

Źródło: opracowanie własne

Stopa bezrobocia - jest to wielkość statystyczna obrazująca wielkość bezrobocia w danym miejscu. Wskaźnik może być liczony jako stosunek liczby osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy do zasobu siły roboczej. Stopa bezrobocia w powiecie włodawskim wg danych WUP na koniec grudnia 2012 roku kształtowała się na poziomie 24,2%. W okresie tym stopa bezrobocia na poziomie województwa wynosiła 14,1%. W ciągu 2012 roku zarejestrowało się 3 744 osób bezrobotnych, natomiast wyłączono z ewidencji 3 471 osób.

Tabela nr 2. Stopa bezrobocia w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
Polska	9,5%	12,1%	12,3%	12,5%	13,4%
Woj. lubelskie	11,3%	12,8%	13,0%	13,3%	14,1%
Powiat włodawski	19,4%	20,6%	21,2%	22,7%	24,2%

Źródło: opracowanie własne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy we Włodawie pozostawało **3780** osób bezrobotnych, wśród zarejestrowanych było:

- 693 (18,3% ogółu bezrobotnych) - zarejestrowanych po raz pierwszy,
- 1 290 (34,1% ogółu bezrobotnych) - dotychczas nie pracujących,
- 231 (6,1% ogółu bezrobotnych) - zwolnione z przyczyn zakładu pracy,
- 811 (21,4 % ogółu bezrobotnych) - z prawem do zasiłku
- 1 916 (50,6% ogółu bezrobotnych) - kobiet.

Tabela nr 3. Stan bezrobocia w poszczególnych miesiącach w powiecie włodawskim 2012r.

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Stopa bezrobocia w %	23,6	23,8	23,2	22,6	21,9	21,9	21,5	21,7	22,4	22,6	23,2	24,2	
Bezrobotni zarejestrowani	O	3712	3748	3633	3498	3369	3358	3287	3325	3428	3467	3597	3780
	K	1834	1836	1793	1723	1685	1706	1717	1744	1796	1815	1865	1916

Źródło: opracowanie własne

Struktura bezrobotnych według grup zawodowych

Z ogółu zawodów występujących na rynku pracy powiatu włodawskiego wyłoniono 34 zawody, w których zarejestrowanych było ponad 20 osób oraz grupę bez zawodu, liczącą 822 osoby bezrobotne.

Tabela nr 4. Bezrobotni wg zawodów w powiecie włodawskim (w 2012 roku)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Kobiety	Absolwenci		Powyżej 12	
					razem	kobiety	razem	kobiet
1	"000000"	Bez zawodu	822	472	85	51	63	34
2	"522301"	Sprzedawca	270	243	4	4	126	116
3	"931301"	Robotnik budowlany	134	0	0	0	51	0
4	"515303"	Robotnik gospodarczy	96	29	0	0	51	11
5	"512001"	Kucharz	92	79	1	1	34	32
6	"711202"	Murarz	80	0	0	0	34	0
7	"512002"	Kucharz małej gastronomii	72	48	12	9	5	3
8	"235107"	Pedagog	64	50	14	11	13	9
9	"311504"	Technik mechanik	64	1	2	0	12	0
10	"722204"	Ślusarz	63	0	0	0	24	0
11	"621002"	Robotnik leśny	59	21	0	0	28	7
12	"753105"	Krawiec	59	57	0	0	22	22
13	"751204"	Piekarz	53	12	0	0	16	4
14	"331403"	Technik ekonomista	35	31	0	0	13	12
15	"752205"	Stolarz	33	0	0	0	8	0
16	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz	32	3	1	0	10	2
17	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	31	0	0	0	11	0
18	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	31	0	0	0	11	0
19	"911207"	Sprzątaczką biurową	31	30	0	0	13	12
20	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	29	0	3	0	5	0
21	"911206"	Salowa	27	27	0	0	8	8
22	"931205"	Robotnik drogowy	27	0	0	0	14	0
23	"314207"	Technik rolnik	26	18	0	0	8	6
24	"263102"	Ekonomista	25	19	2	2	9	8
25	"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa	25	1	2	0	5	0
26	"411004"	Technik prac biurowych	25	21	0	0	13	12
27	"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług	24	17	4	3	2	2
28	"263304"	Politolog	24	10	3	2	7	1
29	"751201"	Cukiernik	24	23	6	6	7	7
30	"514101"	Fryzjer	23	22	1	1	10	9
31	"311204"	Technik budownictwa	22	1	0	0	6	0
32	"613003"	Rolnik	22	11	0	0	7	2
33	"712601"	Hydraulik	21	0	0	0	13	0
34	"752305"	Pilarz	21	0	0	0	8	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika MPiPS „T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie włodawskim. Stan w końcu 2012 roku”

Wśród bezrobotnych powiatu włodawskiego będących w ewidencji urzędu pracy najwięcej było sprzedawców – 270, robotników budowlanych – 134, robotników gospodarczych – 96, kucharzy – 92, murarzy – 80, kucharzy małej gastronomii – 72 i pedagogów - 64. Najliczniejszą jednak grupę stanowiły osoby bezrobotne bez zawodu – 822.

Analizując dane przedstawiające strukturę zawodową osób bezrobotnych według dużych grup zawodowych /kod 2 cyfrowy/ należy stwierdzić ,że najliczniejsze grupy zawodowe to:

- **Pracownicy usług osobistych – 421 osób tj. 11,15% ogółu bezrobotnych:**
 - Kucharze – 5,57%;
 - Gospodarze budynków – 3,24%;
 - Fryzjerzy – 0,94%;
- **Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 415 osoby tj. 10,98% ogółu bezrobotnych :**
 - Piekarze, cukiernicy i pokrewni – 2,6%;
 - Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni – 1,99%;
 - Stolarze meblowi i pokrewni – 1,45%;
- **Sprzedawcy i pokrewni – 397 osób tj. 10,51% ogółu bezrobotnych;**
 - Sprzedawcy sklepowi – 9,84%;
- **Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – 277 osób tj. 7,33% ogółu bezrobotnych:**
 - Technicy mechanicy – 3,11%;
 - Technicy rolnictwa i pokrewni – 1,04%;
 - Technicy technologii żywności – 1,08%;
 - Technicy budownictwa – 0,91%;
- **Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 268 osób tj. 7,09% ogółu bezrobotnych:**
 - Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym – 4,53%;
 - Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni - 1,28%;
 - Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowani – 0,67%;
- **Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 251 osób, tj. 6,66% ogółu bezrobotnych:**
 - Ślusarze i pokrewni – 2,23%;

- Mechanicy pojazdów samochodowych – 2,23%;
- Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni – 0,91%;
- Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych – 0,70%;
- **Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków – 239 osób tj. 6,32% ogółu bezrobotnych:**
 - Murarze i pokrewni – 2,73%;
 - Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych – 1,21%;
 - Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni – 0,54%;

Struktura napływu bezrobotnych według zawodów

Nazwy i symbole zawodów użyte w opracowaniu są zgodne z „Klasyfikacją zawodów i specjalności”, które weszły w życie 1 lipca 2010r., rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r., w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Klasyfikację bezrobotnych przeprowadzono według zawodu wskazanego przez nich jako podstawowy przy poszukiwaniu pracy, do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim stażem pracy (minimum 1 rok w tym zawodzie). Do osób **bez zawodu** zaliczono osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:

- nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
- nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie, do osób bez zawodu zaliczono również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące, licea profilowane i nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Określenie „**absolwent**” oznacza bezrobotnego do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

W 2012 roku zarejestrowanych zostało ogółem 3780 osób bezrobotnych, w tym 1.916 kobiet. W grupie tej znalazło się 202 absolwentów (osoby do 12 miesięcy od ukończenia nauki), w tym 127 kobiet.

Przeanalizowano 32 zawody (kod 6-cyfrowy), w których napływ bezrobotnych wynosił powyżej 20 osób – *Tabela nr 5*. W 2012 roku zarejestrowało się 934 osoby bezrobotne nieposiadające kwalifikacji zawodowych, zamieszkałe na terenie powiatu włodawskiego.

Tabela nr 5. Ranking zawodów według napływu bezrobotnych w powiecie włodawskim (zawody obejmujące powyżej 20 osób) w 2012 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
1	"000000"	Bez zawodu	934	481	243	130
2	"522301"	Sprzedawca	214	190	10	9
3	"931301"	Robotnik budowlany	130	0	2	0
4	"235107"	Pedagog	99	82	32	27
5	"515303"	Robotnik gospodarczy	79	27	0	0
6	"512002"	Kucharz małej gastronomii	74	48	25	15
7	"512001"	Kucharz	72	55	4	2
8	"711202"	Murarz	67	0	2	0
9	"311504"	Technik mechanik	59	0	4	0
10	"722204"	Ślusarz	55	0	0	0
11	"751204"	Piekarz	54	9	2	1
12	"753105"	Krawiec	40	38	0	0
13	"621002"	Robotnik leśny	39	16	0	0
14	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	37	0	0	0
15	"242217"	Specjalista administracji publicznej	34	22	15	7
16	"311204"	Technik budownictwa	34	1	3	0
17	"911206"	Salowa	33	33	0	0
18	"752205"	Stolarz	32	0	0	0
19	"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	31	20	10	6
20	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz	29	2	1	0
21	"263304"	Politolog	28	12	10	5
22	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	28	0	4	0
23	"911207"	Sprzątaczką biurową	28	28	0	0
24	"263102"	Ekonomista	26	17	5	2
25	"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa	25	1	3	1
26	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	25	0	0	0

27	"331403"	Technik ekonomista	24	23	0	0
28	"351203"	Technik informatyk	24	3	1	0
29	"432103"	Magazynier	24	10	0	0
30	"741201"	Elektromechanik	23	0	7	0
31	"931205"	Robotnik drogowy	22	0	0	0
32	"411004"	Technik prac biurowych	21	16	1	1

Źródło: opracowania własne na podstawie załącznika MPiPS „T-II/P-2 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie włodawskim w 2012 roku”

Analiza napływu bezrobotnych według zawodów wskazuje, że najwięcej zarejestrowało się kolejno: sprzedawców – 214, robotników budowlanych – 130, pedagogów – 99, robotników gospodarczych – 79, kucharzy małej gastronomii – 74, kucharzy – 72, murarzy – 67, techników mechaników – 59, ślusarzy – 55, piekarzy – 54 i krawców – 40. Najliczniejszą grupę osób zarejestrowanych stanowiła grupa bez zawodu – 934 osoby, natomiast 2810 osób to nowo zarejestrowani bezrobotni posiadający zawód.

Zawody generujące długotrwale bezrobocie

Kolejną grupą bezrobotnych, objętych monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby długotrwale bezrobotne, pozostające w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. Wśród ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2012 roku grupa ta stanowiła 62,27%. Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie**. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwale bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Można więc wysnuć wnioski, że kształcenie w takim zawodzie bez dostosowania programu nauczania do aktualnych potrzeb gospodarki może spowodować w przyszłości długotrwale problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

Na podstawie wielkości wskaźnika długotrwałego bezrobocia oszacowano liczebność grup zawodowych implikujących długotrwale bezrobocie. Analiza ta pozwoliła ustalić ranking według grup zawodów generujących długotrwale bezrobocie, co obrazuje tabela:

Tabela nr 6. Zawody generujące długotrwale bezrobocie w powiecie włodawskim w 2012 roku.

Lp.	Kod zawodu (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych)
1.	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,6562
2.	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,5312
3.	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,5
4.	"82"	Monterzy	0,5
5.	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,5
6.	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,5
7.	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,5
8.	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,4783
9.	"62"	Leśnicy i rybacy	0,4545
10.	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4533
11.	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4462
12.	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4437
13.	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4385
14.	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,419
15.	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3959
16.	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,3902
17.	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3827
18.	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,375
19.	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3619
20.	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3606
21.	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,36

22.	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,35
23.	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,3404
24.	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,3333
25.	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,3226
26.	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,3158
27.	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,2811
28.	"35"	Technicy informatycy	0,2667
29.	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,2459
30.	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2368
31.	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,2308
32.	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2269
33.	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2
34.	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1429
35.	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,125
36.	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1186

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika MPiPS „T-II/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie włodawskim w 2012 roku”

Jak wynika z powyższego zestawienia, do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody z grupy pracowników opieki osobistej, sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni, kierownicy do spraw zarządzania i handlu oraz pozostali pracownicy obsługi biura.

Analizując materiał z załącznika T-II/P-8 można sklasyfikować osoby długotrwale bezrobotne w 150 różnych grupach zawodowych.

W ciągu 2012 roku odnotowano 26 zawodów (*wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 1*), w których wszystkie zarejestrowane osoby, są osobami długotrwale bezrobotnymi. Są to w szczególności zawody: nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych, technicy chemicy i pokrewni, kierownicy sprzedaży w marketach, pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów, przedstawiciele handlowi, monterzy izolacji, położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji.

Na koniec 2012 roku odnotowano 23 zawody zagrożone długotrwałym bezrobociem tj. zawody posiadających *wskaźnik długotrwałego bezrobocia niższy od 1, a wyższy od 0,5* (pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni, pakowacze, pomoce domowe i sprzątaczkę, sekretarki, pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej nie sklasyfikowany, asystenci nauczycieli).

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 0,5 oznacza, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest o połowę niższa od liczby ogółem zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie. Zawodów takich było 29, m.in.: lakiernicy, listonosze i pokrewni, elektrycy budowlani i pokrewni, monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych, pracownicy ochrony osób i mienia. 72 zawody charakteryzował wskaźnik długotrwałego bezrobocia o wartości poniżej 0,5.

ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy we Włodawie dysponował 1070 ofertami pracy z powiatu włodawskiego.

Tabela nr 7. Ranking zawodów według ofert pracy w powiecie włodawskim (zawody, dla których zgłoszono ponad 5 ofert) w 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			zgłoszone w 2012 roku	w końcu 2012 roku
1	"515303"	Robotnik gospodarczy	138	0
2	"522301"	Sprzedawca	102	1
3	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	93	0

4	"911207"	Sprzątaczką biurową	31	2
5	"411004"	Technik prac biurowych	31	0
6	"523002"	Kasjer handlowy	23	0
7	"941201"	Pomoc kuchenna	21	0
8	"753105"	Krawiec	21	0
9	"911206"	Salowa	20	0
10	"432103"	Magazynier	17	0
11	"931301"	Robotnik budowlany	16	0
12	"411003"	Pracownik kancelaryjny	15	0
13	"235107"	Pedagog	15	0
14	"931205"	Robotnik drogowy	14	0
15	"514101"	Fryzjer	13	0
16	"512001"	Kucharz	13	0
17	"911203"	Pokojowa	12	0
18	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	12	1
19	"531190"	Pozostali opiekunowie dziecięcy	12	0
20	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	11	0
21	"343901"	Animator kultury	11	0
22	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	9	0
23	"532201"	Opiekunka domowa	9	0
24	"422603"	Rejestratorka medyczna	9	0
25	"332101"	Agent ubezpieczeniowy	9	0
26	"531103"	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	8	0
27	"513202"	Barman	8	0
28	"343301"	Bibliotekarz	8	0
29	"331301"	Księgowy	8	0
30	"962906"	Woźny	7	0
31	"722204"	Ślusarz	7	0
32	"441101"	Pomocnik biblioteczny	7	0
33	"343302"	Pracownik galerii / muzeum	7	0

34	"235502"	Instruktor tańca	7	0
35	"931203"	Meliorant	6	0
36	"921501"	Pomocniczy robotnik leśny	6	0
37	"711202"	Murarz	6	0
38	"711101"	Konserwator budynków	6	0
39	"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	6	0
40	"513101"	Kelner	6	0
41	"412001"	Sekretarka	6	0
OGÓLEM			786	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika MPIPS T-II/P-3 „Oferty pracy wg zawodów w powiecie włodawskim w 2012 roku”

W Tabeli nr 7, przedstawiono 41 6-cyfrowych grup zawodowych, w których zgłoszono ponad 5 wolnych miejsc pracy. Największe zapotrzebowanie odnotowano na stanowiska: robotnik gospodarczy – 138, sprzedawców – 102, pozostali pracownicy obsługi biurowej – 93, sprzętaczek biurowych – 31, technik prac biurowych – 31, kasjer handlowy – 23, pomoc kuchenna 21.

Stanowiska pracownika gospodarczego to miejsca w ramach robót publicznych, organizowane przez samorządy gminne z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy. Oferty tego typu pojawiają się najczęściej w okresie wiosenno-letnim. Bezrobotni kierowani są do prac gospodarczych i porządkowych na terenie gmin.

Oferty dla pracowników biurowych najczęściej zgłaszane były przez pracodawców organizujących miejsca stażu z wykorzystaniem środków finansowych Funduszu Pracy.

Natomiast propozycje pracy dla sprzedawców i kasjerów handlowych wynikają z dużej rotacji w zakładach pracy i sezonowych ofert pracy.

Przeprowadzona analiza ofert pod kątem zgłoszonych stanowisk i zawodów nie odzwierciedla faktycznej sytuacji na lokalnym rynku pracy powiatu włodawskiego. Biorąc pod uwagę wymagania pracodawców stawiane w zgłaszanych ofertach pracy należy zaznaczyć, że trudności w pozyskaniu zatrudnienia przez osoby bezrobotne, wynikają z wysokich kosztów utrzymania stanowiska, rosnących wymogów pracodawców, co do wykształcenia, stażu pracy, dodatkowych kwalifikacji oraz małej atrakcyjności ofert pracy (duże wymagania pracodawców nieadekwatne do proponowanych warunków wynagrodzenia, krótkookresowe zatrudnienie).

Analiza struktury bezrobocia wg zawodów oraz zgłaszanych ofert pracy posłużyła do wskazania zawodów wywierających największy wpływ na lokalny rynek pracy. Analizując dane przedstawiające strukturę ofert pracy wg grup zawodowych najliczniejsze oferty pracy pochodziły z następujących grup:

- **Pracownicy usług osobistych – 17,47%,**
- **Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni – 13,55%,**
- **Sprzedawcy i pokrewni – 13,17%,**
- **Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – 8,69%,**
- **Pomoce domowe i sprzątaczkę – 6,44%,**
- **Specjaliści nauczania i wychowania – 5,98%,**
- **Pracownicy opieki osobistej i pokrewni – 4,11%,**
- **Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny – 3,92%,**
- **Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 3,36%,**
- **Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 3,17%**
- **Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 2,89%,**
- **Robotnicy budowlani i pokrewni – 2,24%,**
- **Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych – 1,58%.**

W 2012 roku pracodawcy reprezentujący poszczególne sekcje PKD zgłosili do PUP we Włodawie 1070 ofert pracy. Największa ilość wpłynęła z następujących sekcji gospodarczych:

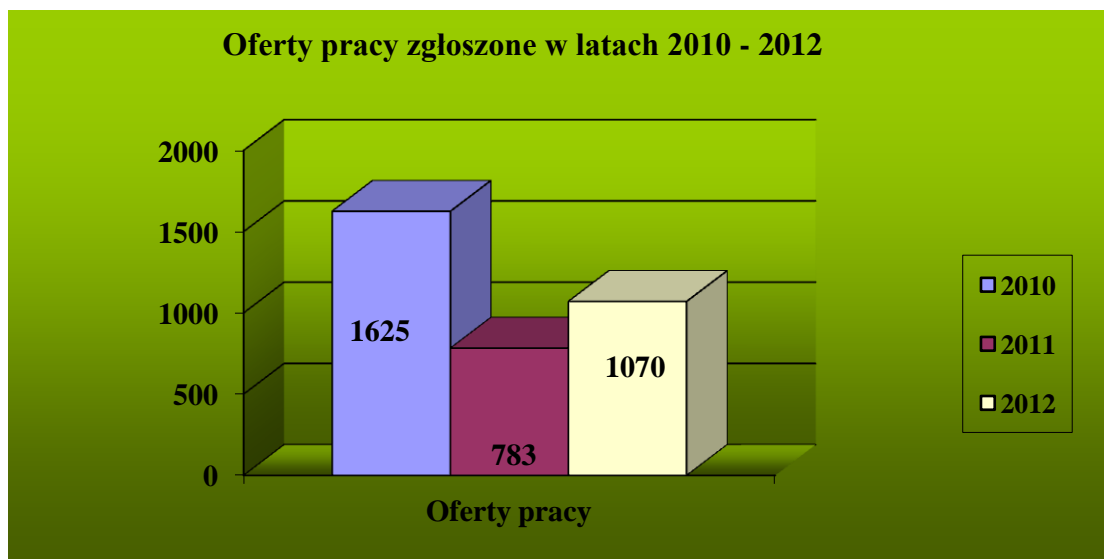

Tabela nr 8. Analiza struktury ofert pracy według sekcji PKD

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku	Oferty pracy zgłoszone w w %
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	211	19,72
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	161	15,05
Edukacja	143	13,36
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	133	12,43
Przetwórstwo przemysłowe	91	8,50
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	56	5,23
Budownictwo	50	4,67
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	38	3,55
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	37	3,46
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	30	2,80
Transport i gospodarka magazynowa	30	2,80
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	28	2,62

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22	2,06
Pozostała działalność usługowa	22	2,06
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	7	0,65
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6	0,56
Informacja i komunikacja	5	0,47
OGÓLEM	1070	100

***Źródło:** opracowanie własne na podstawie załącznika MPIPS T-II/P-9 i T-II/P-9a. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie włodawskim w 2012 roku*

Tabela nr 9. Analiza struktury bezrobotnych według sekcji PKD

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2012 roku	Bezrobotni stan w końcu 2012 roku
Działalność nie zidentyfikowana	685	661
Budownictwo	341	354
Przetwórstwo przemysłowe	328	388
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	283	301
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	152	150
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	146	165
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	107	157
Edukacja	78	59
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	73	71
Pozostała działalność usługowa	55	49
Transport i gospodarka magazynowa	51	52
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	30	24

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	26	17
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	24	48
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	20	24
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17	17
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16	21
Górnictwo i wydobywanie	8	8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	6
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	6	19
Informacja i komunikacja	2	5
OGÓLEM	2454	2596

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika MPIPS T-II/P-9 i T-II/P-9a. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie włodawskim w 2012 roku.

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Ranking zawodów deficytowych

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Oznacza to, że w badanym okresie było więcej ofert pracy aniżeli zarejestrowanych bezrobotnych. Zawody deficytowe to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest większy od 1,1. Oznacza to, że na wyżej wymienione grupy zawodów jest większe zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy niż liczba zarejestrowanych w tutejszym urzędzie bezrobotnych.

Tabela nr 10. Zawody deficytowe w powiecie włodawskim w 2012r.

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2012 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	7,75	0,1667	-7,5833	46,5
2.	Asystent nauczyciela przedszkola	0,9167	0,0833	-0,8333	11
3.	Kasjer handlowy	1,9167	0,25	-1,6667	7,6667
4.	Pokojowa	1	0,1667	-0,8333	6
5.	Animator kultury	0,9167	0,1667	-0,75	5,5
6.	Nauczyciel muzyki	0,4167	0,0833	-0,3333	5
7.	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	0,75	0,1667	-0,5833	4,5
8.	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	0,6667	0,1667	-0,5	4
9.	Rejestratorka medyczna	0,75	0,25	-0,5	3
10.	Pomoc apteczna	0,25	0,0833	-0,1667	3
11.	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,4167	0,1667	-0,25	2,5
12.	Mechanik samochodów ciężarowych	0,4167	0,1667	-0,25	2,5
13.	Agent ubezpieczeniowy	0,75	0,3333	-0,4167	2,25
14.	Pomoc kuchenna	1,75	0,8333	-0,9167	2,1
15.	Inżynier inżynierii środowiska - oczyszczanie miast i gospodarka odpadami	0,1667	0,0833	-0,0833	2
16.	Laborant chemiczny	0,1667	0,0833	-0,0833	2
17.	Sekretarka	0,5	0,25	-0,25	2
18.	Ekspedytor	0,1667	0,0833	-0,0833	2

19.	Sprzedawca w stacji paliw	0,5	0,25	-0,25	2
20.	Operator koparki	0,1667	0,0833	-0,0833	2
21.	Pomocniczy robotnik polowy	0,3333	0,1667	-0,1667	2
22.	Robotnik gospodarczy	11,5	6,5833	-4,9167	1,7468
23.	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,4167	0,25	-0,1667	1,6667
24.	Dziennikarz	0,25	0,1667	-0,0833	1,5
25.	Pozostali kucharze	0,25	0,1667	-0,0833	1,5
26.	Opiekunka domowa	0,75	0,5	-0,25	1,5
27.	Meliorant	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
28.	Technik prac biurowych	2,5833	1,75	-0,8333	1,4762
29.	Woźny	0,5833	0,4167	-0,1667	1,4
30.	Pomocniczy robotnik leśny	0,5	0,4167	-0,0833	1,2
31.	Sprzątaczką biurową	2,5833	2,3333	-0,25	1,1071

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika MPIPS T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie włodawskim w 2012 roku.

W powiecie włodawskim w 2012 roku 31 zawodów stanowiły zawody o wartości wskaźnika większej od 1,1 – tzw. **zawody deficytowe**.

Zawody zrównoważone

Przez **zawód zrównoważony** należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody zrównoważone to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

W omawianym okresie odnotowano 17 zawodów zrównoważonych (wskaźnik intensywności nadwyżki / deficytu większy od 0,9 a mniejszy od 1,1), czyli takich na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest równe liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. Osoby posiadające kwalifikacje z tej grupy teoretycznie nie powinny mieć problemu z podjęciem odpowiedniego zatrudnienia. Zawody zrównoważone w powiecie włodawskim w 2012 roku obrazuje *Tabela nr 11*.

Tabela nr 11. Zawody zrównoważone w powiecie włodawskim w 2012 roku.

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2012 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	Inżynier elektryk	0,0833	0,0833	0	1
2.	Nauczyciel matematyki w szkole podstawowej	0,0833	0,0833	0	1
3.	Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	0,0833	0,0833	0	1
4.	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,0833	0,0833	0	1
5.	Psycholog	0,1667	0,1667	0	1
6.	Sekretarka medyczna	0,1667	0,1667	0	1
7.	Opiekun osoby starszej	0,25	0,25	0	1
8.	Recepcjonista hotelowy	0,0833	0,0833	0	1
9.	Recepcjonista	0,1667	0,1667	0	1
10.	Pozostali pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,0833	0,0833	0	1
11.	Fryzjer damski	0,0833	0,0833	0	1
12.	Kosmetyczka	0,1667	0,1667	0	1
13.	Ogrodnik terenów zieleni	0,0833	0,0833	0	1
14.	Dekarz*	0,1667	0,1667	0	1
15.	Technolog robót wykończeniowych	0,1667	0,1667	0	1

	w budownictwie				
16.	Mechanik ciągników	0,0833	0,0833	0	1
17.	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,1667	0,1667	0	1
18.	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	0,0833	0,0833	0	1
19.	Pracownik pralni chemicznej	0,0833	0,0833	0	1
20.	Palacz pieców zwykłych	0,0833	0,0833	0	1
21.	Operator myjni	0,0833	0,0833	0	1

***Źródło:** opracowanie własne na podstawie załącznika MPIPS T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie włodawskim w 2012 roku.*

Ranking zawodów nadwyżkowych

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który na rynku pracy występuje mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody nadwyżkowe to takie, gdzie wskaźnik deficytu (nadwyżki) zawodów jest mniejszy od 0,9. Warto zauważyć, że ranking zawodów nadwyżkowych jest zdecydowanie bardziej rozbudowany niż w przypadku zawodów deficytowych – wynika to z „nadwyżkowego” charakteru całego rynku pracy oraz bardziej wyrazistych wskaźników nadwyżki. Poniższa tabela zawiera 30 przykładowych zawodów nadwyżkowych występujących w powiecie włodawskim, wyodrębnionych na podstawie wyższego wskaźnika deficytowości.

Tabela nr 12. Zawody nadwyżkowe w powiecie włodawskim w 2012 roku.

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	Fryzjer	1,0833	1,3333	0,25
2.	Barman	0,6667	0,8333	0,1667
3.	Kierowca ciągnika rolniczego	0,3333	0,4167	0,0833
4.	Nauczyciel języka angielskiego	0,4167	0,5833	0,1667
5.	Magazynier	1,4167	2	0,5833
6.	Księgowy	0,6667	1	0,3333
7.	Robotnik drogowy	1,1667	1,8333	0,6667
8.	Salowa	1,6667	2,75	1,0833
9.	Krawiec	1,75	3,3333	1,5833
10.	Położna	0,0833	0,1667	0,0833
11.	Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej	0,0833	0,1667	0,0833
12.	Technik masażysta	0,1667	0,3333	0,1667
13.	Referent (asystent) bankowości	0,0833	0,1667	0,0833
14.	Asystent usług pocztowych	0,0833	0,1667	0,0833
15.	Kasjer bankowy	0,0833	0,1667	0,0833
16.	Ekspedient pocztowy	0,0833	0,1667	0,0833
17.	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0833	0,1667	0,0833
18.	Rolnik upraw polowych	0,0833	0,1667	0,0833
19.	Kierowca samochodu dostawczego	0,1667	0,3333	0,1667
20.	Sprzedawca	8,5	17,8333	9,3333
21.	Fizjoterapeuta	0,25	0,5833	0,3333

22.	Kelner	0,5	1,1667	0,6667
23.	Mechanik pojazdów samochodowych	1	2,3333	1,3333
24.	Brukarz	0,4167	1,1667	0,75
25.	Lekarz weterynarii	0,0833	0,25	0,1667
26.	Nauczyciel przedszkola	0,1667	0,5	0,3333
27.	Technik farmaceutyczny	0,0833	0,25	0,1667
28.	Sanitariusz szpitalny	0,0833	0,25	0,1667
29.	Pracownik socjalny	0,25	0,8333	0,5833
30.	Ratownik medyczny	0,25	1	0,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika MPIPS T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie włodawskim w 2012 roku.

WNIOSKI

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy, którego celem jest zdiagnozowanie zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy w aspekcie popytu na pracę i podaży zasobów pracy. Analiza struktury zawodowej bezrobotnych napływających do ewidencji urzędu pracy wskazuje stały problem zmieniającego się rynku pracy. System edukacyjny kształci w zawodach i specjalnościach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy, przyczyniając się do wzrostu bezrobocia. Z drugiej strony brak dynamiki w rozwoju lokalnym, brak przemysłu nie rokuje nowych miejsc pracy co utrudnia znalezienie jej zarówno osobom zarejestrowanym w urzędzie pracy jak i startującym na rynku pracy absolwentom. W województwie jak i w kraju najwięcej ofert zgłaszanych jest w sezonie wiosenno – letnim. Oferty te często o charakterze sezonowym przeznaczone są dla osób o średnim lub niższym szczeblu wykształcenia. Niniejsze opracowanie wskazuje na nadal trudną sytuację na naszym lokalnym rynku pracy. Wielu bezrobotnych ma trudności ze znalezieniem pracy bez względu na posiadany zawód. Związane jest to często z faktem, że mimo posiadania przez osobę bezrobotną wymaganego przez pracodawcę zawodu, nie spełnia ona innych wymagań stawianych przez pracodawcę takich jak np. odpowiednie doświadczenie, czy inne dodatkowe umiejętności i uprawnienia. Podkreślić należy, że wśród osób bezrobotnych występuje zjawisko dezaktualizacji ich kwalifikacji, co w efekcie utrudnia ich powrót na rynek pracy.

Zauważa się też małą mobilność wśród osób pozostających bez zatrudnienia. Podkreślenia wymaga fakt, że bardzo duża liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy nie posiada w ogóle żadnego zawodu. Niezbędne jest zatem stałe podejmowanie działań zmierzających do umożliwienia zarejestrowanym w urzędzie osobom zdobycia zawodu czy też podwyższenia lub uzupełnienia posiadanych kwalifikacji. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Należy jednak podkreślić, że skupiają się one nie tylko na konkretnych kwalifikacjach zawodowych, zdobytych w systemie szkolnym czy na kursach kształcących, ale także na dodatkowych umiejętnościach o charakterze uniwersalnym, takich jak: planowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego, elastycznego podejścia do oczekiwań pracodawców, uwzględniania konieczności kilkakrotnej reorientacji zawodowej na przestrzeni całej kariery zawodowej. Częstym zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko w części wykorzystać wyuczone umiejętności i wiedzę. Ważnymi dla lokalnego rynku pracy czynnikami stają się zatem przede wszystkim: jakościowy rozwój zasobów ludzkich, rozwijanie systemu edukacji, szkoleń i poradnictwa zawodowego – prowadzenie polityki spójności między rynkiem pracy a profilem oferty dydaktycznej, rozwijanie i wspomaganie sektora usług, wspomaganie samozatrudnienia, wyrównywanie szans kobiet, osób niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku, kreowanie i prowadzenie regionalnej polityki przeciwdziałania bezrobociu, i co najważniejsze - monitorowanie potrzeb pracodawców w zakresie zasobów ludzkich skoordynowane z systemem edukacji.

Opracowano w PUP Włodawa, marzec 2013r.